

1 Einleitung und Zielsetzung / Bevezetés és célkitűzések

„Schaum an der Raab“ war zu Beginn des Jahrtausends ein großes Problem im Bereich von Szentgotthárd in Ungarn nahe der österreichischen Grenze. Um dieses Problem zu beseitigen, wurden auf österreichischer und ungarischer Seite zahlreiche Projekte und Maßnahmen durchgeführt (z.B. Raab-Aktionsprogramm, OPENWEHR). Die Maßnahmen wirken sich auf den gesamten Längsverlauf der Raab aus, weshalb gemeinsame Untersuchungen auf ungarischer und österreichischer Seite notwendig waren.

Im gegenständlichen Projekt RaabSTAT werden die aktuellen Schadstoffbelastungen und der ökologische Zustand der Raab auf österreichischer und ungarischer Seite erfasst und die Auswirkungen der bisherigen Maßnahmen bewertet. Die Ergebnisse des Projektes sollen somit als Grundlage für weitere mögliche bilateral vereinbarte Maßnahmen dienen.

Die aktuelle Erhebung basiert auf den bisherigen gemeinsamen Untersuchungen, die durch den Schaum auf der Raab initiiert wurden. In den bilateral durchgeführten Projekten Raab Survey 2008 und 2009 wurde die Wasserqualität der Raab über den gesamten Längsverlauf anhand allgemeiner physikalisch-chemischer Parameter, ausgewählter Schadstoffe und biologischer Qualitätskomponenten bewertet. Im Rahmen des Raab-Aktionsprogramms wurde die Abwasserreinigung der Lederfabriken auf österreichischer Seite verbessert. Im Rahmen des EU-Programms zur grenzüberschreitenden Zusammenarbeit zwischen Österreich und Ungarn 2007-2013 wurde mit dem Projekt OPENWEHR die Längsdurchgängigkeit von drei Wehren im Grenzgebiet sichergestellt.

Die Ergebnisse des Projektes RaabSTAT werden mit den Ergebnissen der oben genannten Arbeiten verglichen. Darüber hinaus werden

A Rába habzása komoly problémát jelentett Szentgotthárd térségében az ezredforduló körül. Ennek megszüntetése érdekében osztrák és magyar területen projektek és intézkedések kerültek végrehajtásra (Rába Akcióprogram, OPENWEHR). Mivel az intézkedések a Rába egész vízgyűjtő-területére hatással vannak, ezért a vizsgálatok együttes végrehajtása szükséges.

A RaabSTAT projekt keretében kiértékeljük a Rába jelenlegi szennyezettségi szintjét és ökológiai állapotát, valamint megvizsgáltuk, hogy milyen hatással vannak a megvalósult intézkedések a Rába állapotára a folyó teljes hosszán. A projekt eredményei lehetővé teszik a további intézkedésekre vonatkozóan olyan javaslatok kidolgozását, amelyek mindkét fél számára elfogadhatók.

A mostani felmérés a Rába habzása miatt kezdeményezett korábbi felméréseken alapul. A 2008-2009-ben kétoldalúan végrehajtott Rába felmérés a folyó vízminőségét annak teljes hosszában értékelte fizikai-kémiai paraméterek, kiválasztott szennyezőanyagok és biológiai minőségi összetevők tekintetében. A Rába Akció Program („Raab Action Program”) keretében megtörtént az osztrák börgyárak szennyvíztisztításának fejlesztése. Az Ausztria és Magyarország közötti határon átnyúló együttműködésre létrehozott, a 2007-2013 közötti uniós program keretében végrehajtott OPENWEHR projekt három duzasztó hosszanti átjárhatóságát biztosította a határrégióban.

A RaabSTAT projekt eredményeit összevetjük a fent említett munka eredményeivel. Ezen túlmenően az elmúlt évek nemzeti és határokon átnyúló megfigyelési adatai is szerepelnek a jelenlegi vizsgálatban. A projekt tehát figyelembe veszi a vízgazdálkodás legújabb fejleményeit, a jó ökológiai és kémiai

nationale und grenzüberschreitende Monitoringdaten der letzten Jahre in die vorliegenden Untersuchungen einbezogen. Damit trägt das Projekt den neuesten Entwicklungen in der Wasserwirtschaft und dem Schutz des guten ökologischen und chemischen Zustandes sowie den neuen Anlagen Rechnung.

Mit spezifischen Untersuchungsparametern sowie mit belastungsorientierten ausgewählten Untersuchungen geht es weit über die bisherigen Arbeiten hinaus.

Das Projekt RaabSTAT unterstützt in erster Linie die Organisationen, die im Einklang mit den Wasserressourcen und der Arbeit der für den Gewässerschutz zuständigen Behörden zusammenarbeiten. Auf diese Weise erhält auch die an der Raab lebende Bevölkerung wertvolle Informationen über den chemischen und ökologischen Zustand der Raab.

Der vorliegende Bericht beschreibt die physikalisch-chemischen und biologischen Untersuchungen, die an der Raab in Österreich und Ungarn im Jahr 2019 durchgeführt wurden. Anhand ausgewählter Parameter konzentriert sich der vorliegende Bericht auf die Ergebnisse der umfangreichen Untersuchungen und fasst die beiden nationalen Expertenberichte zusammen, von denen jeder die auf seinem eigenen Territorium durchgeführten Untersuchungen beschreibt.

Somit stellt das Projekt RaabSTAT einen Eckpfeiler einer Reihe von Studien zur Erfassung der Belastungen an der Raab dar.

állapot védelmét, valamint az új létesítményeket is.

A projekt a specifikus vizsgálati paraméterekkel, valamint a kiválasztott terhelésorientált vizsgálatokkal messze túlmutat az előző munkán.

A RaabSTAT projekt elsősorban a két ország közötti vízügyi egyezmény szerint működő szervek, valamint a vízvédelemért felelős hatóságok munkavégzését támogatja, valamint értékes információval szolgál a Rába mentén élő lakosság számára, láthatóvá teszi a környezetükben lévő kémiai és ökológiai vízállapotokat.

Ez a jelentés a Rába Ausztriában és Magyarországon, 2019-ben végzett fizikai-kémiai és biológiai vizsgálatait ismerteti. A jelentés a kiválasztott paraméterek alapján elvégzett alapos vizsgálatok eredményeire összpontosít, és összefoglalja a két nemzeti szakértői jelentést, amelyek mindegyike a saját területükön végzett vizsgálatokat tartalmazza.

Ezért a RaabSTAT projekt a Rába terhelésének felmérésére szolgáló tanulmányok alapjait jelenti.